

До 50-річчя визволення району

СОЛДАТСЬКЕ ВЕЗІННЯ

Опівдні 18 березня 1944 року біля залізничного полустанку Михайлівка наша батарея 747-го стрілецького полку 172-ї стрілецької дивізії перетнула по переїзду дорогу, що виходила до села Засова. На околиці цього села в рідкому сосновому переліску йшов танковий бій.

Неподалік — напівзруйновані хати. Вуха ріжуть дивні, моторошні звуки: їх подають болванки, що ними стріляє противник. Поле бою дибиться від вибухів.

Наші «тридцятьчотвірки» наступують. Хрестаті потвори фашистів, відкочуючись назад, огризуються вогнем. Декілька їх, огорнутих димом, спиняються. Проте чисельна перевага все-таки на боці противника.

І ми повинні допомогти побратимам-танкістам. Своєю гарматою — «полковушечку», як ми її любовно називали, — викочуємо в зручне місце, під захист якогось нацистського валу. Квапимося. Рідкі чагарники ледве прикривають від ворожих бро-

немашин. Одна з них збила башту нашого танка. Навідник Коршунов ловить у перехрестя панорами самохідку, вона якраз найближче від нас. На жаль, невдача — розгрузла рілля, в яку важко закріпити сошки гармати, спричинила значне відхилення від цілі. Але вже другий снаряд відплати лів влучно.

Фашисти відразу ж збагнули, звідки стріляють, — і закидали нашу позицію болванками, сипонули із кулеметів. Та передбачливість, що виробилася за довгі дні і ночі війни, і цього разу виявилася доречною: укриття ми вибрали надійне.

Набагато пізніше, вже по закінченні війни, я довідався, що мужні танкісти в цьому бою були із III-ї танкової бригади. А зведеним батальйоном командував капітан А. С. Корольов.

...Як зараз бачу невелике українське село Батьків,

що простяглося понад річкою, схожою на заболочений струмок.

Тут нас чекало невелике фронтове затишся. Літаки перестали бомбити — мабуть, їх перекинули на більш жарку ділянку передові.

Ідемо слідом за піхотою сільською вулицею. Двори обнесені плотами. Ворота із жердин. Хати, криті околотом. Націлений у небо, наче зенітка, криничий журавель. Не здається, що йде війна.

Біля якоїсь хвіртки бачимо чорняву дівчину, що з інтересом розглядає солдатів.

— Водички не дасте? — цікавився.

— А чому ж, будь ласка. Я запитально глянув на комбата. Він згідливо кивнув.

Вийшовши із строю, прямую у двір.

Дівчина витерла рушни-

ком кружку, налила з глека молока.

— Молоко будете пити? — Ще б пак!

... Подякував за гостинність, бо вже над селом навис гуркіт танкових моторів, а шибки у вікнах тонко й пронизливо задерев'якотили від гарматних пострілів, вибухів гранат. Знову — бій. З тугою подумалося про дівчину, про її доброзичливість. А, здається ж, навіть імені не запитав...

Недалеко від водяного млина — густі сліди танкових гусениць. Удалині скупчилося чимало ворожих бронемашин, що вічікувальню водять стволами.

Біжу до своїх. Ось і позиція. Тільки що це? Батарейці мовчки копають могилу. Так і прикипаю поглядом до двох бійців, які лежать на плащ-палатці. Та це ж із моєї обслуги замковий Солдцев і ординарець комбата Петя Бистров. До

болю жаль хлопців. Як же це їх?.. Друзі переводять погляди на нашу гармату, що, понівечена до неможливості, перекосилася метрів за двадцять.

Потім мені розповіли: німецькі танкісти вдарили у фланг нашого полку, який розгорнувся для наступу на Червоноармійськ. Комбат старший лейтенант Бухтояров, збагнувши небезпечність становища, вирішив відволікати увагу ворога — і висунув мою гармату на пряме наведення.

Не було мене лічені хвилини, а так круто повернувся події.

Не знаю, можливо, і я звайшов би собі смерть коло Батькова, якби опинився біля гармати. Ось воно, солдатське везіння. Адже не раз і не двічі разом із товаришами ставав віч-на-віч проти ворога. І втрачав друзів, дорогих і близьких. А сам таки уцілів. Щоб жити за них. І розповісти про пережите на війні іншим.

І. ГОЛІВ.

Прапор перемоги. — 1994. — 2 жовтня